

Omavelkainen takaussitoumus OP Yrityspankki Oy:lle Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n leasing sopimuksen johdosta

8466/02.05.07/2024

Kaupunginhallitus 25.11.2024

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto asiasta:

Kaakkois-Suomen Tieto Oy (KSTieto) toimii hankintalain mukaisena hankintayksikkönä, joka kilpailuttaa ja toimittaa omistaja-asiakkailleen, mm. Kouvolan kaupungille, ICT-laitteita elinkaari palveluna. KSTieto on kilpailuttanut ICT-laitteiden hankinnan kuluvan vuoden keväällä ja nyt kilpailutetun ICT-laitteiden rahoitus- ja elinkaari palvelun voitti 3Step It Oy, joka oli palveluntuottajana nyt päättyvällä sopimuskaudellakin. KSTieto on tehnyt uuden leasing-sopimuksen 3Step It Oy:n kanssa, joka korvaa päättyvän sopimuksen.

3Step It Oy siirtää sopimukseen liittyvät rahoitusvastuunsa ja oikeutensa OP Yrityspankki Oyj:lle. KSTieto on leasing-sopimuksen vuokralleottaja ja OP Yrityspankki Oyj rahoittaja ja vuokralleantaja. KSTieto tarvitsee kaupungin omavelkaisen takauksen OP Yrityspankki Oyj:lle kaupungin käyttämien ICT-laitteiden osalta. Kaupunginhallitukselle esitetään takauksen myöntämistä.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Kouvolan kaupunki omistaa Kaakkois-Suomen Tieto Oy:stä 60 %, joten KSTieto kuuluu kaupungin kuntakonserniin. Muita KSTiedon omistajia ovat mm. Kymenlaakson hyvinvointialue, Kotkan ja Haminan kaupungit sekä Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnat. KSTieto tekee yhteishankinnan ICT-laitteista ja vuokraa niitä asiakasomistajilleen.

Kaupungin käyttämien ICT-laitteiden hankintaprosessi

KSTieto on vuonna 2019 kilpailuttanut ICT-laitteiden leasingrahoituksen ja siihen sisältyvät elinkaari palvelut omistaja-asiakkaiden käyttöön. Toimittajaksi vuonna 2019 valikoitui 3 Step IT Oy (y-tunnus 2161942-7).

KSTiedon ja 3 Step IT Oy:n välillä on voimassa oleva sopimus ICT-laitteiden elinkaari palveluiden tuottamisesta, kokonaisuuteen kuuluva leasing sopimus 103759-LC01-000-000 sekä hankintalimiitti. Hankintalimiitin puitteissa rahoitetaan KSTiedon ICT-laitteiden hankintoja, jotka edelleenvuokrataan omistaja-asiakkaille osana KSTiedon kokonaispalvelua. Osana KSTiedon palvelua, ICT-laitteet hyväksyntään leasing sopimukselle, mistä muodostuu omistaja-asiakaskohtaisia vuokravastuita sekä näitä vastaavia KSTiedon

palveluveloituksia. Hankintalimiitin omistaja-asiakaskohtainen allokointi ei aiheuta kustannuksia. KS Tiedon laitevuokralaskutus tapahtuu läpilaskutuksena omistaja-asiakkailta.

Osana vuoden 2019 sopimuskokonaisuutta KSTiedon omistaja-asiakas allekirjoitti sitoumuksen, jossa omistaja-asiakas sitoutuu lunastamaan palvelun alaiset ICT-laitteensa, mikäli KSTiedon ja 3 Step IT:n välinen palvelusopimus purkaantuisi ("Vanha Sitoumus"). Vanhalla Sitoumuksella varmistettiin myös omistaja-asiakkaan omistuksen pysyvyys KSTiedossa. **Oheismateriaalina** Laitelista ja KS Tiedon hakemus.

KS Tiedon hakemus

KS Tieto kilpailutti uudelleen leasingrahoituksen ja siihen liittyvät elinkaaripalvelut elokuussa 2024. Kilpailutuksen voitti 3 Step IT Oy, jonka kanssa solmitaan uusi hankintasopimus ICT-laitteiden elinkaaripalvelujen tuottamisesta 31.12.2030 asti ("Uusi Sopimus").

Palvelun tuottamisen edellytyksenä on omistaja-asiakkaan sitoumus, jossa huomioidaan vanhan leasingsopimuksen 103759-LC01-000-000 vuokravastuut sekä tulevat uudella sopimuskaudella leasingsopimukselle 155454-LC01-000-000 ("Uusi Leasingsopimus") muodostuvat vuokravastuut ("Sitoumus"). Selvytyden vuoksi todetaan, että Sitoumuksen tullessa voimaan Vanha Sitoumus lakkaa olemasta voimassa. Alla yhteenveto Sitoumuksen keskeisimmistä ehdoista:

- omistaja-asiakas on tietoinen siitä, että OP Yrityspankki Oyj toimii Uuden Leasingsopimuksen mukaisena rahoittajana ("Rahoittaja");
- Uuden Leasingsopimuksen mukaiset omistaja-asiakkaan vuokraohteita koskevat vuokrasopimukset joko siirretään omistaja-asiakkaalle tai omistaja-asiakas sitoutuu lunastamaan ko. vuokraohteita koskevat vuokrasopimukset itselleen Rahoittajan ilmoittamalla hinnalla, mikäli Rahoittajalle on Uuden Leasingsopimuksen ja/tai sen mukaisten vuokraohteiden vuokrasopimusten nojalla syntynyt oikeus irtisanoa ja/tai purkaa ko. sopimukset; ja
- mikäli KSTieto ei 45 päivän kuluessa Rahoittajan saatavan eräpäivästä maksa Rahoittajan Uuteen Leasingsopimukseen ja/tai sen mukaisiin omistaja-asiakkaan vuokraohteita koskeviin vuokrasopimuksiin perustuvaa saatavaa (mukaan lukien korot ja muut liitännäiskustannukset), sitoutuu omistaja-asiakas maksamaan ko. saatavan Rahoittajalle (omavelkainen takaus).

Omistaja-asiakkaan Sitoumuksen mukainen enimmäisvastuu määräytyy seuraavasti;

1) Nykyiselle leasing sopimukselle (103759-LC01-000-000) muodostuneiden vuokravastuiden kokonaismäärä per 1.11.2024, joka on yhteensä 1 748 310 euroa.

2) 1.11.2024 jälkeen ja ennen Uuden Sopimuksen voimaantuloa, siirtymäkaudella muodostuneiden uusien vuokravastuiden euromäärä (toistaiseksi voimassa oleva sopimuskausi, joka perustuu 2019 kilpailutukseen);

3) Uuden Sopimuksen mukaiset vastuut on enintään 1.600.000 euroa, limiitti on 2.0000 euroa.

Edellisten kohtien 1), 2) ja 3) yhteismäärä ("Yhteismäärä") ja Sitoumuksen mukainen omistaja-asiakkaan limiitti voi olla enintään 2.000 000 euroa ("Enimmäismäärä"). Tarkka enimmäisvastuu täsmennetään Sitoumukselle sen allekirjoitushetken mukaisesti, kun yllä olevan kohdan 2) mukaisten vastuiden euromäärä on selvillä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Sitoumuksen enimmäisvastuu ei voi kuitenkaan ylittää 80 prosenttia (1.600.000 euroa) Enimmäismäärästä (2.000 000 euroa), eli omistaja-asiakkaan enimmäisvastuu rajoittuu enintään 80 prosenttiin Yhteismäärästä (korokoineen ja muine liittämissä kustannuksineen). **Liitteenä** Sitoumus ja Takausehdot.

Uudessa Leasing sopimuksessa ei edellytetä, että KSTieto vakuuttaa laitteet. Kukin omistaja-asiakas joko kantaa vaaranvastuun laitteita vakuuttamatta, käyttää omaa vakuutusyhtiötään laitteiden vakuuttamiseen tai vakuuttaa laitteet 3 Step IT Oy:n tarjoaman laiteturvapalvelun kautta.

Oikeudellinen sääntely ja hakemuksen käsittely

Kuntalain 129 § kuuluu: "Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakon-serniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään."

EU:n valtiontukisääntöjä näin ollen sovelletaan, jos kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: 1) julkisia varoja kanavoidaan julkisiin tai yksityisiin yrityksiin; 2) etu on valikoiva eli kohdistuu vain tiettyihin yrityksiin; 3) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Komissio on pyrkinyt selventämään valtioneuvoston päätösten soveltamista antamalla niistä erilaisia tiedonantoja. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtioneuvoston päätöksiin takauksina (2008/C 155/02), mikä rajaa takauksen suuruudeksi enintään 80 %. Seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea: a) lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa; b) takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti; c) takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä; d) takauksesta maksetaan markkinaehtoinen hinta. **Oheismateriaalina** KS Tiedon tilinpäätös 2023 ja tilintarkastajan lausunto.

OP Yrityspankki Oyj:lle annettavassa Sitoumus-asiakirjassa viitataan valtiontuki EU-lainsäädäntöön ja käytetään myös termiä omavelkainen takaus. Sitoumus on siten juridisesti omavelkainen takaus, josta hallintosäännön mukaan päättää kaupunginvaltuusto. Kuntalain mukaan kunnan edut tulee turvata vastavakuuksilla. Takauksen kohteena olevat ICT-laitteet ovat kaupungin käytössä. Takaus on käytännön merkitykseltään erilainen kuin esimerkiksi annettaessa takaus Kouvolan Asunnot Oy:lle, jolloin takauksen kohteena oleva omaisuus ei ole kaupungin käytössä. Em. johdosta kaupunki katsoo, että ei ole perustetta vaatia KS Tiedolta vastavakuutta eikä takausprovisiota/palkkiota. Asiasta on keskusteltu mm. Kotkan kaupungin edustajien kanssa Kotkan kaupungin päätyessä samanlaiseen ratkaisuun.

KS Tieto on toimittanut jokaiselle asiakasomistajalleen vastaavan hakemuksen siten, että hakemus koskee vain asiakasomistajan hallinnassa olevia ICT-laitteita. Kouvolan kaupungin osuus KS Tiedon yhteisliimitistä on 2.000.000 euroa. Takauslainsäädännön johdosta kaupungin vastuu OP Yrityspankki Oyj:lle on aina 80 % lainaliimitin määrästä, eli enimmillään 1.600.000 euroa, kuten EU-lainsäädäntö takauksien osalta edellyttää.

KS Tiedon toiminnan tarkoitus on tuottaa ICT-palveluja omistajiensa tarpeisiin. Yhtiö toimii julkista hankinnoista annetun lain tarkoittamassa mielessä omistajien sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä. Yhtiön ei ole edellytetty maksavan osinkoa, vaan turvaavan voitollisen tuloksen avulla toiminta- ja kehittymismahdollisuutensa tuottaa kilpailukykyisiä palveluja omistajilleen. Yhtiö on toimittanut kaupungille tilinpäätöksen vuodelta 2023. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista velkaa ja sen maksuvalmius ja taloudellinen tilanne on hyvä.

Kouvolan kaupungilla on takauksia eri osapuolille yhteensä 120.550.000 euroa vuoden 2023 tilinpäätöksen tilanteessa. KS Tiedolle myönnettävä sitoumus kasvattaa yhteissummaa 1,3 prosenttia eikä lisäyksen katsota olevan olennainen. Annettava sitoumus ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n toimitusjohtaja Mika Lyytikäinen on kokouksessa esittelemässä asiaa ja asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi; kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi; tietohallintojohtaja Jari Väisänen, puh. 020 615 9069, jari.vaisanen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kouvolan kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n ICT-laitteiden elinkaaripalvelujen kilpailutuksen ehtojen mukaisen enimmillään 1.600.000 euron määräisen Sitoumuksen (omavelkainen takaus) OP Yrityspankki Oyj:lle ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 26.11.2024 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös: